

Sygn. akt I C 498/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Eliza Nowicka - Skowrońska

Protokolant: prot. sąd. Marta Oczkoś

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2015 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa S. K., L. S.

przeciwko Skarbowi Państwa - Prokuraturze Rejonowej dla W. P. w W. zastępowanemu przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa

o zadośćuczynienie i odszkodowanie

1. powództwo oddała;
2. zasądza od S. K. i L. S. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa zastępowanego przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa kwotę 7.200 (siedemset tysięcy dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 498/12

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym dnia 27 kwietnia 2012 r. powodowie S. K. i L. S. domagali się zasądzenia na ich rzecz od pozwanego Skarbu Państwa – Prokuratora Rejonowego dla W. P. w W. zadośćuczynienia za szkody moralne, związane z utratą zdrowia w wysokości 80.000.000 zł z ustawowymi odsetkami – 13 procent w stosunku rocznym, za niesłuszne znajdowanie się od 2005 r. w charakterze oskarżonych w postępowaniu o sygn. akt III K 1027/06, połączone do wspólnego rozpoznania z postępowaniem o sygn. akt III K 2078/06.

W uzasadnieniu pozwu powodowie podnieśli, że Prokuratura Rejonowa dla W. P. w W. wszczęła w 2005 r. postępowania przygotowawcze w sprawach 1Ds 1797/05/3, 1Ds 4179/05/9 na podstawie fałszywych zeznań i oświadczeń. Powodowie podnieśli, że S. K., pomimo że nie został uznany za osobę winną w żadnym postępowaniu karnym to od 2005 r. nie był w stanie uregulować statusu prawnego na terenie RP, pomimo faktu, że ma polskie korzenie i znajdował się od 2005 r. bez pozwolenia Wojewody (...) na pobyt na terenie RP, nie był w stanie podjąć pracy zarobkowej oraz dostać się na aplikację adwokacką (k. 5-7 – pozew).

W pismach z dnia 28 maja 2012 r. i z dnia 27 lipca 2012 r. powodowie wyjaśnili, że domagają się zasądzenia kwoty 80.000.000 zł solidarnie na rzecz powodów L. S. i S. K. oraz zasądzenia odsetek od momentu ogłoszenia wyroku. Powodowie podnieśli również, że pozwana prokuratura zaniechała podjęcia czynności określonych treścią art. 9 § 1, art. 10 § 1 k.k., art. 303 k.p.k. i art. 12 k.p.k. (k.42-45 – pismo powodów z dnia 28 maja 2012 r., k. 80-88 – pismo powodów z dnia 27 lipca 2012 r.).

W piśmie z dnia 24 sierpnia 2012 r. powodowie dokonali zmiany powództwa, wnosząc o zasądzenie na rzecz S. K. kwoty 40.000.000 zł oraz na rzecz L. S. kwoty 40.000.000 zł (k. 149 – pismo powodów z dnia 24 sierpnia 2012 r.).

W odpowiedzi na pozew pozwany Skarb Państwa – Prokurator Rejonowy dla W. P. w W., reprezentowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa, wniósł o oddalenie powództwa wraz z wnioskiem o zasądzenie odsetek ustawowych, zasądzenie od każdego z powodów na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa – prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa wg norm przepisanych, tj. po 7.200 zł.

Pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia powoda o wypłatę mu zadośćuczynienia i wskazał, że roszczenia powoda uległy przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia, a jak wynika z załączonych przez powodów pism procesowych i innych dokumentów, akt oskarżenia przeciwko powodom sporządzony został w dniu 31 marca 2006r. Przyjąć więc należało, iż od tego momentu mieli oni wiedzę o rzekomych działaniach bezprawnych jakie dopuścili się wobec nich prokuratorzy. Oznaczało to zadaniem pozwanego, że powództwo uległo przedawnieniu z dniem 1 kwietnia 2009 r.

Pozwany wskazał również, iż powód już w momencie odbywania kary miał możliwość dochodzenia swoich praw. Pozwany podniósł, iż nie można mu przypisać naruszenia praw podmiotowych określonych w art. 5 k.c. Odnosząc się do roszczenia powoda o wypłatę zadośćuczynienia, pozwany wskazał, że powód powinien udowodnić istnienie działania lub zaniechania sprawcy szkody niemajątkowej, istnienie tejże krzywdy wynikającej z naruszenia przez pozwanego dobra osobistego powoda, związek przyczynowy między krzywdą niemajątkową, a działaniem lub zaniechaniem sprawcy krzywdy niemajątkowej, a ponadto udowodnić w przypadku bezprawnego działania lub zaniechania sprawcy krzywdy winę sprawcy. W ocenie pozwanego, powód w żaden skuteczny sposób nie tylko nie wykazał, ale nawet nie uprawdopodobnił domniemanej szkody, jej wysokości, ani tym bardziej nie wskazał normalnego związku przyczynowego. Pozwany podniósł, że na podstawie całościowej analizy materiału zebranego w sprawie, nie może ulegać żadnej wątpliwości, że funkcjonariusze publiczni działali wobec powoda w ramach swoich uprawnień ustawowych i ich działaniu nie można w żaden sposób przypisać niezgodności z prawem. Brak zatem w niniejszej sprawie bezprawności zachowania funkcjonariuszy państwowych, a nadto zachowanie to nie naruszyło żadnego dobra osobistego kogokolwiek. Pozwany podniósł, iż postępowanie w sprawie o ochronę dóbr osobistych nie może być wykorzystane do weryfikacji prawomocnych orzeczeń sądowych i wyników innych postępowań (k. 230-244 – odpowiedź pozwanego Skarbu Państwa na pozew).

W piśmie z dnia 10 lipca 2014 r. powodowie dokonali zmiany powództwa. W zmienionym powództwie powodowie wnieśli o:

- zasądzenie na rzecz strony powodowej S. K. kwoty 5.000.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami 13% w stosunku rocznym za doznaną krzywdę oraz przyczynienie się do utraty dóbr osobistych w zakresie utraty zdrowia psychicznego osoby niepełnosprawnej, z niepełnosprawnością ruchową w związku z wadliwym prowadzeniem postępowań przygotowawczych od roku 2005,
- zasądzenie na rzecz strony powodowej L. S. słusznego zadośćuczynienia z kwoty wysokości 4.000.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami 13% w stosunku rocznym za doznaną krzywdę oraz przyczynienie się do utraty dóbr osobistych w zakresie utraty zdrowia psychicznego osoby niepełnosprawnej, z niepełnosprawnością ruchową w związku z wadliwym prowadzeniem postępowań przygotowawczych od roku 2005,
- zasądzenie na rzecz strony powodowej L. S. słusznego zadośćuczynienia z kwoty wysokości 3.000.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami 13% w stosunku rocznym za doznaną krzywdę oraz przyczynienie się do utraty dóbr osobistych w zakresie utraty zdrowia psychicznego oraz utraty zdrowia neurologicznego osoby niepełnosprawnej, z niepełnosprawnością ruchową w związku z wadliwym prowadzeniem postępowań przygotowawczych od roku 2005,
- zasądzenie renty na zwiększone potrzeby za przyczynienie się do utraty dóbr osobistych w zakresie utraty zdrowia neurologicznego oraz utraty zdrowia psychicznego, tj. na rzecz strony powodowej L. S., osoby niepełnosprawnej,

z niepełnosprawnością ruchową, w kwocie 12.000 zł miesięcznie wraz z ustawowymi odsetkami 13% w stosunku rocznym,

- zasądzenie renty na zwiększone potrzeby za przyczynienie się do utraty dóbr osobistych w zakresie utraty zdrowia neurologicznego oraz utraty zdrowia psychicznego, tj. na rzecz strony powodowej S. K., osoby niepełnosprawnej, z niepełnosprawnością ruchową, w kwocie 12.000 zł miesięcznie wraz z ustawowymi odsetkami 13% w stosunku rocznym,
- zasądzenie na cele społeczne na rzecz osób niepełnosprawnych wskazanych przez strony powodowe Stowarzyszenia Centrum (...) kwoty 500.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami 13% w stosunku rocznym (pismo k. 545 – 567).

Ponadto na rozprawie w dniu 10 lipca 2014 r. powód S. K. wyjaśnił, że domaga się zasądzenia kwoty 5.000.000 złotych za utratę zdrowia psychicznego, wraz ustawowymi odsetkami w wysokości 13 % od dnia wyrokowania, tytułem zadośćuczynienia za niezgodne z prawem sporządzenie aktu oskarżenia w postępowaniu 1 Ds 1797/05/III przez Prokuraturę Rejonową dla W. P. w W. oraz aktu oskarżenia w postępowaniu 1 Ds 4179/05/ IX. Powód wyjaśnił, iż domaga się zapłaty tej kwoty za naruszenie dobra osobistego w postaci utraty zdrowia psychicznego i za wadliwie sporządzenie aktu oskarżenia, a wadliwość ta polegała na błędnej interpretacji art. 4 k.p.k. i art. 10 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k. oraz art. 303 k.p.k. w związku z wadliwą interpretacją art. 190 i art. 191 k.k. Powód wyjaśnił również, iż domaga się renty na zwiększone potrzeby w wysokości 12.000 zł za utratę zdrowia neurologicznego z tych samych przyczyn, a renta ma być zasądzona miesięcznie. S. K. oświadczył również, że rozszerzenie powództwa, wnosząc o zasądzenia na cel społeczny kwoty 500.000 zł na rzecz (...) – Szkoła (...) oraz na rzecz organizacji (...) Stowarzyszenie Centrum (...) w W., również kwoty 500.000 złotych na rzecz osób niepełnosprawnych. Cofnął przy tym powództwo w zakresie 80.000.000 zł.

Powódka L. S. wyjaśniła na rozprawie w dniu 10 lipca 2014 r., że wnosi o zasądzenie od pozwanego 4.000.000 zł tytułem zadośćuczynienia w sprawie III K 1027/06 gdzie została niesłusznie zawiniona, a następnie Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie w sprawie VI Ka 1249/13 uniewinnił powódkę. Powódka wskazała, że domaga się tej kwoty ze względu na wadliwie sporządzony akt oskarżenia, bo takie zdarzenie nie miało miejsca, a z aktu oskarżenia wynikało, że miało. Powódka wyjaśniła, że domaga się tej kwoty tytułem naruszenia dobra osobistego jej zdrowia psychicznego, gdyż uległo znaczącym zmianom. Powódka wskazała również, iż domaga się zadośćuczynienia 3.000.000 zł w związku z tym, że był sporządzony wadliwie akt oskarżenia 1 Ds 5861/05/8 przez Prokuraturę Rejonową dla W.P. w W., gdzie też wadliwie był sporządzony akt oskarżenia, a wadliwość wynikała z tego, że została w tej sprawie uniewinniona. Żądana kwota 3.000.000 zł stanowi zadośćuczynienie za naruszenie dóbr osobistych w postaci jej zdrowia psychicznego i neurologicznego. Powódka wskazała również, iż domaga się renty na zwiększone potrzeby w wysokości 12.000 zł miesięcznie z uwagi na toczące się postępowania przed Sądem, w których została uniewinniona. Powódka wskazała również, iż domaga się zapłaty kwoty 500.000 złotych na cele społeczne do (...) – Szkoła (...) (k. 536-541 – protokół rozprawy z dnia 10 lipca 2014 r., k. 545-567 – pismo powodów z dnia 10 lipca 2014 r.,).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W Prokuraturze Rejonowej W. P. pod nr 1 Ds 2261/05/8 z doniesienia L. S. nadzorowane było śledztwo przeciwko A. K. (1) i innym o czyn z art. 245 k.k. W toku postępowania przygotowawczego zachodziła konieczność uzupełniającego przesłuchania pokrzywdzonej na okoliczności przez nią. W dniu 7 marca 206 r. Prokurator Rejonowy W. P. sporządził akt oskarżenia przeciwko L. S., oskarżonej o to, że w dniu 6 października 2005 r. podczas przesłuchania w związku z toczącym się postępowaniem dokonała zniszczenia protokołu jej przesłuchania w charakterze świadka poprzez podarcie, tj. o czyn z art. 276 k.k. W akcie oskarżenia prokurator wskazał jako materiał dowody zeznania świadka A. S., notatkę urzędową, dane o karalności oraz dowód rzeczowy w postaci zniszczonego protokołu. (d. k. 366-367 – kserokopia aktu oskarżenia).

Wyrokiem z dnia 6 maja 2008 roku, sygn. akt IV K 2057/06, Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie warunkowo umorzył, na okres jednego roku próby, postępowanie karne wobec L. S., ustalając, że w dniu 6 października 2005 r. podczas przesłuchania w związku z toczącym się postępowaniem karnym w sprawie 1 Ds. 2261/05/08 prowadzonym przez Prokuratora Rejonowego W. P. L. S. dokonała uszkodzenia protokołu jej przesłuchania w charakterze świadka poprzez jego rozerwanie a czyn wyczerpuje dyspozycję art. 276 k.k. (k. 639 – kserokopia wyroku Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie z dnia 6 maja 2008 r.)

Na skutek apelacji oskarżonej L. S., wyrokiem z dnia 8 grudnia 2008 r., sygn. akt VI Ka 1071/08, Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie uchylił wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie z dnia 6 maja 2008 r. i sprawę przekazał sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania. (d. k. 629 – kserokopia wyroku Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 8 grudnia 2008 r.).

Wyrokiem z dnia 23 czerwca 2009 r., wydanym w sprawie o sygn. akt IV K 1437/08 Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie warunkowo umorzył postępowanie karne, prowadzone przeciwko L. S. o przestępstwo z art. 276 k.k., na okres próby 1 roku oraz orzekł od oskarżonej świadczenie pieniężne w kwocie 200 zł na rzecz (...) Komitetu (...). W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy wskazał, że w dniu 6 października 2005 r. L. S. niewątpliwie dokonała uszkodzenia poprzez rozerwanie na dwie części dokumentu urzędowego w postaci protokołu jej przesłuchania w charakterze świadka w postępowaniu karnym toczącym się przed organem postępowania przygotowawczego, w sprawie 1 Ds. 2261/05/08. Swoim zachowaniem L. S. wyczerpała ustawowe znamiona przestępstwa z art. 276 k.k. (d. k. 633-638 – kserokopia wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie z dnia 23 czerwca 2009 r. wraz z uzasadnieniem).

W dniu 21 marca 2005 r. Komenda Rejonowa Policji W. P. wszczęła postępowanie przygotowawcze w sprawie kierowania gróźb karalnych pozbawienia życia wobec A. A. od dnia 31 lutego 2005 r. na terenie S. (...) przez S. K.. W dniu 22 listopada 2005 r. Prokurator Rejonowy W. P. w W. sporządził akt oskarżenia przeciwko S. K., oskarżonemu o to, że w okresie od dnia 1 lutego 2005 r. groził A. A. pobiciem oraz pozbawieniem życia w celu zmuszenia do zaprzestania handlu na S. (...) w W., tj. o czyn z art. 191 § 1 k.k. W akcie oskarżenia prokurator wskazał jako materiał dowody zeznania A. A., A. K. (1), M. J., A. A. (1), D. K., Ł. D., L. S. i M. S., historię choroby, xero karty pobytu, zaświadczenie lekarskie i informację z (...) (d. k. 122-124 – kserokopia aktu oskarżenia w sprawie 1 Ds. 4179/05/9)

W dniu 21 lipca 2005 r. do Prokuratury Rejonowej W. P. wpłynęło zawiadomienie A. A. (1) i A. K. (1) o popełnieniu przestępstwa przez powodów wraz z wnioskiem o podjęcie ścigania karnego. Postępowanie przygotowawcze zostało wszczęte na wniosek pokrzywdzonych i było prowadzone pod nr 1 Ds. 4179/05/9. Postanowieniem z dnia 7 marca 2006 r. Prokurator opisanej wyżej prokuratury rejonowej oddalił wniosek podejrzanego S. K. o przeprowadzenie konfrontacji ze świadkiem A. M. (1) i A. A. (1), sprawdzenie ważności paszportów i legalności pobytu oraz przesłuchanie podejrzanego A. A. (1) na okoliczności zdarzenia z 25 kwietnia 2005 r. (d. k. 107-108 – kserokopia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, k. 109-110 – kserokopia postanowienia z dnia 7 marca 2006 r.).

W dniu 31 marca 2006 r. Prokurator opisanej wyżej prokuratury rejonowej sporządził i wniósł do Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie akt oskarżenia przeciwko S. K., oskarżonemu o to, że w dniu 20 lipca 2005 r. w W. kierował gróźby karalne pozbawienia życia oraz pozbawienia wolności wobec A. A. (1) oraz A. K. (1), przy czym gróźby te wzbudziły uzasadnioną obawę spełnienia, tj. o czyn z art. 190 § 1 k.k. oraz przeciwko L. S., oskarżonej o to że w dniu 20 lipca 2005 r. w W. kierowała wobec A. A. (1) oraz A. K. (1) gróźby karalne pozbawienia życia, pobicia oraz pozbawienia wolności ich dzieci, przy czym gróźby te wzbudziły uzasadnioną obawę spełnienia, tj. o czyn z art. 190 § 1 k.k.. W akcie oskarżenia prokurator wskazał jako materiał dowody zeznania pokrzywdzonych oraz A. M. (2) i A. A. (1), zawiadomienie o przestępstwie, kartę karną, kserokopię paszportu, kserokopię aktu oskarżenia, kserokopię karty pobytu oraz kserokopię notatki urzędowej z dnia 20 lipca 2005 r. (d. k. 125-127 – kserokopia aktu oskarżenia w sprawie 1 Ds. 4179/05/9).

Postanowieniem z dnia 29 czerwca 2007 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie połączył sprawę S. K. i L. S. o sygnaturze akt III K 2078/06 ze sprawą S. K. o sygnaturze III K 1027/06 i dalej prowadził je łącznie pod sygnaturą akt III K 1027/06 (d. k. 107 – kserokopia postanowienia z dnia 28 czerwca 2007 r. sygn. akt III K 1027/06).

Wyrokiem z dnia 21 czerwca 2013 r., sygn. akt III K 1027/06, Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie oskarżonego S. K. uznał za winnego tego, że w okresie od dnia 1 lutego 2005 r. do dnia 11 marca 2005 r. groził A. A. (1) pobiciem oraz pozbawieniem życia w celu zmuszenia go do zaprzestania handlu na S. (...) w W., tj. popełnienia czynu z art. 191 § 1 k.k. i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, w dniu 20 lipca 2005 r. w W. kierował groźby karalne pozbawienia życia oraz pozbawienia wolności wobec A. A. oraz A. K. (1), przy czym groźby te wzbudziły uzasadnioną obawą spełnienia, tj. popełnienia czynu z art. 190 § 1 k.k. i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności i wymierzył mu karę łączną w wymiarze 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Natomiast oskarżoną L. S. Sąd uznał za winną tego, że w dniu 20 lipca 2005 r. w W. kierowała wobec A. A. oraz A. K. (1) groźby karalne pozbawienia życia, pobicia oraz pozbawienia wolności ich dzieci, przy czym groźby te wzbudziły uzasadnioną obawą spełnienia, tj. popełnienia czynu z art. 190 § 1 k.k. i za to na podstawie tego przepisu wymierzył jej karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Wykonanie orzeczonych kar pozbawienia wolności zostało warunkowo zawieszona na okres 2 lat próby (d. k. 296-297 – kserokopia wyroku z dnia 21 czerwca 2013 r.).

Wyrok z dnia 21 czerwca 2013 r. zaskarżyli oboje oskarżeni. Wyrokiem z dnia 16 stycznia 2014 r., sygn. akt VI Ka 1249/13, Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie zmienił wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie z dnia 21 czerwca 2013 r., sygn. akt III K 1027/06 w ten sposób, że oskarżonych S. K. i L. S. uniewinnił od popełnienia zarzucanych im w akcie oskarżenia czynów, a kosztami postępowania w sprawie obciążył Skarb Państwa.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy wskazał, że oskarżeni kierowali swe groźby w kierunku A. A. i A. K. (1). Sąd Odwoławczy stwierdził jednakże, że w zdarzeniu, jakie miało się rozegrać w dniu 20 lipca 2005 r. pomiędzy oskarżonymi a A. A. i A. K. (1), oskarżeni nie ogłosili groźb, które mogłyby wzbudzić u pokrzywdzonych uzasadnioną obawę, że będą spełnione, a zatem nie dopuścili się przestępstw z art. 190 i 191 k.k. (d. k. 289 – kserokopia wyroku z dnia 16 stycznia 2014 r. wraz z uzasadnieniem)

Decyzją Wojewody (...) z dnia 19 kwietnia 2012 r. obywatelowi Ukrainy S. K. została udzielona zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do dnia 18 kwietnia 2014 r. (d. k. 304 – decyzja Wojewody (...) z dnia 19 kwietnia 2012 r., nr(...)).

S. K. przebył w 2004 r. uraz kręgosłupa w odcinku lędźwiowym. W 2008 r. przeszedł operację kręgosłupa. Leczy się również neurologicznie, w 2008 r. podjął również leczenie psychiatryczne. Powód został uznany za osobę o średnim stopniu niepełnosprawności (d. k. 475 – kserokopia historii choroby, k. 568 – kserokopia historii zdrowia i choroby, k. 583 – kserokopia zaświadczenia, k. 743 – kserokopia orzeczenia o stopniu niepełnosprawności).

L. S. cierpi na zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa, lecz się również neurologicznie. U powódki stwierdzono zaburzenia lękowe i depresję. Została ona uznana za osobę o średnim stopniu niepełnosprawności. (d. k. 13 – kserokopia zaświadczenia, k. 15 – kserokopia karty 17 – kserokopia wyniku rezonansu magnetycznego, k. 486 – kserokopia karty informacyjnej leczenia szpitalnego, k. 744 – kserokopia orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, oświadczenie powódki – k. 539).

S. K. jest obecnie osobą bezrobotną bez prawa do zasiłku (k. 211, k. 311 – kserokopie zaświadczeń).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych wyżej dokumentów złożonych w niniejszej sprawie, które w całości uznał za wiarygodne, gdyż ich rzetelność i prawdziwość nie były przez strony kwestionowane, a okazały się być dopuszczonymi jako dowody niezbędne do ustalenia stanu faktycznego oraz na okoliczności uznane przez Sąd

za bezsporne, bowiem albo zostały przez strony wprost przyznane, bądź też nie zostały zaprzeczone, co zostało przez Sąd ocenione na zasadzie art. 230 k.p.c..

Na podstawie art. 217 § 2 k.p.c. Sąd postanowił nie uwzględnić wniosku strony powodowej o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego neurologa i psychiatry z listy Prezesa Sądu Okręgowego we Wrocławiu oraz dowodu z opinii biegłego psychologa, albowiem przeprowadzenie powyższych dowodów spowodowałoby jedynie przedłużenie postępowania sądowego.

Dokonując powyższych ustaleń i mając je na uwadze, Sąd zważył, co następuje:

Powództwo było niezasadne i jako takie w całości zostało oddalone.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do podniesionego przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia.

Bezspornym było, iż przedawnienie roszczenia nie nastąpiło przed dniem 10 sierpnia 2007 r. Stosownie zatem do treści art. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. (Dz. U. z 2007 r., Nr 80, poz. 538) do podniesionego zarzutu przedawnienia należy zastosować przepis art. 442¹ § 1 zdanie pierwsze k.c., zgodnie z którym roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę.

W ocenie Sądu nie można stwierdzić, że powodowie powzięli wiedzę o szkodzie niemajątkowej już w dniu sporządzenia aktu oskarżenia, tj. dnia 31 marca 2006 r. Do dnia 16 stycznia 2014 r. – do dnia wydania prawomocnego orzeczenia w sprawie VI Ka 1249/13 – nie zostało bowiem prawomocnie ustalone, czy powodowie byli winni popełnienia zarzucanego im czynu. Dopiero wydanie przez sąd orzeczenia, w którym uniewinniono powodów, rozpoczęło bieg terminu do wystąpienia z roszczeniem. Okoliczność, iż powodowie wnieśli powództwo przed tym dniem nie ma znaczenia dla oceny zarzutu przedawnienia, a to z uwagi na treść art. 316 § 1 k.p.c.

Powodowie zgłoszone roszczenia oparli na art. 23 k.c., art. 24 § 1 k.c., art. 363 § 1 k.c., art. 416 k.c., art. 444 § 2 k.c., art. 445. art. 481 § 2 k.c., art. 417² k.c. oraz art. 417 § 1 k.c.

Podstawą prawną żądania strony powodowej były m.in. art. 444 i 445 k.c. Zgodnie z art. 444 § 1 zdanie pierwsze k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Stosownie do § 2 art. 444 k.c., jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty. Z mocy art. 445 § 1 k.c., w wypadkach przewidzianych w art. 444 sąd może również przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Powodowie wskazywali na naruszenie ich dóbr osobistych przede wszystkim w postaci zdrowia psychicznego, które uległo pogorszeniu poprzez pozostawanie przez nich przez wiele lat w stanie ciągłego oskarżenia i toczącego się postępowania karnego przeciwko nim. Sytuacja taka – w ich ocenie, wpłynęła na pogorszenie ich sytuacji zdrowotnej, doprowadziła do stanów lekowych, ograniczyła ich w codziennym działaniu, spowodowała znaczne deficyty zarówno w samopoczuciu, jak i miała realny wpływ na stan ich zdrowia w ogóle.

Przepisy art. 444 i 445 k.c. nie stanowią samodzielnej podstawy roszczenia i znajdują one zastosowanie tylko wtedy, gdy odpowiedzialność sprawcy opiera się na podstawie deliktowej.

Jako jedną z podstaw odpowiedzialności pozwanego strona powodowa wskazała art. 417 § 1 k.c., zgodnie z którym za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej

ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa.

Podstawową przesłanką odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną działaniem przy wykonywaniu zadań z zakresu władzy publicznej jest ich bezprawność. Tę przesłankę należy ujmować ściśle, jako zaprzeczenie zachowania uwzględniającego nakazy i zakazy wynikające z normy prawnej – z wyłączeniem norm moralnych, obyczajowych, zasad współżycia społecznego. Chodzi tu więc o niezgodność z konstytucyjnie rozumianymi źródłami prawa, czyli – m.in. – ustawami (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 26 lutego 2014 r., sygn. akt I ACa 768/13, Lex nr 1438987).

Sąd nie dopatrył się bezprawności w działaniu prokuratorów Prokuratury Rejowej dla W. P. w W.. Prowadzone przez pozwaną prokuraturę postępowanie przygotowawcze zostało wszczęte na skutek zawiadomienia. Prokuratura podjęła prawem przewidziane czynności procesowe, w tym wniosła akt oskarżenia, którego wnioski podlegały weryfikacji w toku postępowania sądowego.

Strona powodowa nie wskazała natomiast normy prawnej, której zastosowanie, bądź zaniechanie zastosowania przez pozwanego uchybiałoby jego ustawowym obowiązkom wynikającym z przepisów Kodeksu postępowania karnego, ewentualnie Regulaminu wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratur (Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 sierpnia 2007 r., Dz. U. z 2007 r., Nr 169, poz. 1189).

Powołane w treści pism procesowych przepisy kodeksu postępowania karnego nie zostały naruszone przez pozwaną prokuraturę.

Podkreślić należy, że przepis art. 4 k.p.k. formułujący zasadę obiektywizmu, jest przepisem zawierającym tzw. ogólną dyrektywę postępowania. Określa sposób, w jaki powinny procedować organy prowadzące postępowanie, nie formułuje konkretnych obowiązków, ani nie może być przedmiotem zarzutu uchybienia przepisom postępowania.

Nie zostały natomiast naruszone zasada oficjalności (art. 9 k.p.k.), zasada legalizmu (art. 10 k.p.k.), ani art. 12 § 1 zdanie pierwsze k.p.k., zgodnie z którym w sprawach o przestępstwa ścigane na wniosek postępowanie z chwilą złożenia wniosku toczy się z urzędu. Działanie pozwanej prokuratury nie naruszyło również art. 303 k.p.k., w myśl którego to przepisu, jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa, wydaje się z urzędu lub na skutek zawiadomienia o przestępstwie postanowienie o wszczęciu śledztwa, w którym określa się czyn będący przedmiotem postępowania oraz jego kwalifikację prawną.

Jak wynika z treści aktów oskarżenia, postępowania karne dotyczące przestępstw ściganych na wniosek – przestępstwa z art. 190 i 191, prowadzone były przeciwko powodom na wniosek osób pokrzywdzonych. Wobec złożenia wniosków o ściganie, pozwana prokuratura była obowiązana, z mocy art. 10 k.p.k. i art. 303 k.p.c., do wszczęcia postępowania przygotowawczego oraz do wniesienia aktu oskarżenia.

Prokuratorzy pozwanej prokuratury nie dopuścili się w ocenie Sądu naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów (art. 7 k.p.k.). Należy przy tym podkreślić, że ocena dowodów dokonana przez prokuraturę została poddana weryfikacji w toku postępowania sądowego. Jak zaznaczył Sąd Odwoławczy w uzasadnieniu wyroku z dnia 16 stycznia 2014 r. również Sąd I instancji nie dopuścił się naruszenia tej zasady, albowiem materiał dowodowy ujawniony w toku rozprawy głównej został w zasadzie prawidłowo oceniony.

W ocenie Sądu, nie można postawić stanowczej tezy, iż na etapie postępowania przygotowawczego zgromadzone przez prokuraturę dowody nie były wystarczające do wszczęcia postępowania przeciwko powodom i jego kontynuowania. W przedmiotowej sprawie takich uchybień w działaniu prokuratury nie można się dopatrzeć. Wprawdzie w określonych przypadkach wszczęcie i prowadzenie przeciwko osobie postępowania karnego mogłoby być uznane za czyn niedozwolony w rozumieniu przepisów art. 417 k.c. Byłoby tak, gdyby postępowanie wszczęto lub prowadzono przy oczywistym braku dowodów winy, ze świadomością sfabrykowania takich dowodów, bez zachowania podstawowych przepisów procedury itp. Natomiast nie jest wystarczającą podstawą poszukiwania odpowiedzialności

Skarbu Państwa na podstawie art. 417 k.c. czy też np. art. 77 ust. 1 Konstytucji RP sama okoliczność, że w postępowaniu karnosądowym oskarżonego uniewinniono od zarzutu popełnienia zarzuconego mu przestępstwa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 1978 r., I Cr 428/77, Lex nr 8052; wyrok Sąd Apelacyjny w Poznaniu z dnia 19 maja 2005 r., I ACa 1848/04, Lex nr 166820, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 26 lutego 2014 r., sygn. akt I ACa 768/13, Lex nr 1438987).

W przedmiotowej sprawie Sąd nie dopatrył się uchybień w działaniu prokuratury, polegających na prowadzeniu dochodzenia przy całkowitym braku okoliczności pozwalających na przypuszczenie, iż powodowie dopuścili się czynu zabronionego. Okoliczność, iż powodowie zostali uniewinnieni od zarzutu popełnienia przestępstwa nie ma wpływu na ocenę prawidłowości postępowania przygotowawczego. Jak wskazał w wyroku z dnia 16 stycznia 2014 r. Sąd Odwoławczy – Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie, w toku postępowania karnego ustalono, że powodowie kierowali swe groźby w kierunku A. A. (1) oraz A. K. (1). Organ postępowania przygotowawczego był zatem uprawniony do wszczęcia i prowadzenia postępowania przygotowawczego. Co do kluczowej okoliczności faktycznej, tj. czy groźby kierowane przez powodów mogły wzbudzić w poszkodowanych uzasadnioną obawę, że będą spełnione, to ocena tejże okoliczności przez prokuraturę i Sąd I instancji była odmienna od oceny Sądu Odwoławczego.

Wobec powyższego, w ocenie Sądu, nie zachodzą w przedmiotowej sprawie przesłanki odpowiedzialności deliktowej z art. 417 § 1 k.c.

Zgodnie natomiast z art. 417² k.p.c. gdy przez zgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej została wyrządzona szkoda na osobie, poszkodowany może żądać całkowitego lub częściowego jej naprawienia oraz zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, gdy okoliczności, a zwłaszcza niezdolność poszkodowanego do pracy lub jego ciężkie położenie materialne, wskazują, że wymagają tego względy słuszności.

Z uwagi na powyższe, Sąd nie znalazł również podstaw do zastosowania art. 417² k.p.c. Brak jest bowiem podstaw do przyjęcia, że powodom została wyrządzona szkoda na osobie wskutek działania pozwanej prokuratury. Jak sami powodowie podnieśli, są oni osobami z niepełnosprawnością ruchową. W ocenie Sądu, za nieprawdopodobne należy uznać twierdzenie strony powodowej, iż prowadzenie przeciw powodom postępowania karnego mogło spowodować lub pogłębić ich niepełnosprawność lub niezdolność do pracy. W tym miejscu zwrócić należy również uwagę na okoliczność, iż ani w toku postępowania przygotowawczego, ani w toku postępowania karnosądowego wobec powodów nie były stosowane środki zapobiegawcze, w szczególności o charakterze izolacyjnym. Nie można zatem uznać, iż postępowanie karne wiązało się dla strony powodowej z jakimiś szczególnymi uciążliwościami, mogącymi wywrzeć negatywny wpływ na stan zdrowia w zakresie narządów ruchu.

Pogorszenie się stanu zdrowia powodów było spowodowane innymi czynnikami, niżeli działania organów postępowania przygotowawczego. Niepełnosprawność powoda jest wynikiem przebytego w 2004 r. urazu kręgosłupa i jego późniejszej operacji, a niepełnosprawność powódki wynika ze zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa.

Przepisy art. 23 i 24 k.c. w zw. z art. 448 k.c. stanowią podstawę do przyznania poszkodowanemu odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę w razie naruszenia jego dobra osobistego. Art. 24 k.c. wymaga przy tym, aby działanie sprawcy było bezprawne.

Powodowie nie wskazali natomiast jakie ich dobro osobiste zostało naruszone wskutek działania pozwanej prokuratury, ani również bezprawności tego działania.

Celem przepisów o ochronie dóbr osobistych jest obrona osoby fizycznej lub prawnej przed działaniami bezprawnymi. Prowadzenie jakiegokolwiek postępowania publicznoprawnego (administracyjnego, cywilnego, karnego itd.) nie może zostać zakwalifikowane jako działanie bezprawne tylko z uwagi na to, że organ prowadzący postępowanie niewłaściwie zinterpretował prawo materialne, wydał błędną decyzję lub powstrzymał się od jej wydania uznając, że nie ma ku temu odpowiednich podstaw. Ustawodawca przewidział inne środki ochrony osoby dotkniętej błędną decyzją organu władzy publicznej. Środki te polegają na stworzeniu odpowiedniego systemu odwoławczego. Każdy

obywatel danego państwa musi się liczyć z tym, że stanie się stroną postępowania publicznoprawnego. Bez względu na to, czy postępowanie zostało wszczęte niesłusznie, czy też w jego toku zostały wydane błędne decyzje, stronie przysługuje jedynie ochrona prawna przewidziana w ramach określonych procedur (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 25 sierpnia 2006 r., I ACa 237/06, Lex nr 217201).

W opisanych wyżej sprawach karnych powodowie skorzystali z przysługującej im środków zaskarżenia, które spowodowały uchylenie zaskarżonych orzeczeń sądowych. Strona powodowa nie wykazała natomiast, aby w postępowaniu przygotowawczym pozbawiona została możliwości zaskarżania orzeczeń organu postępowania przygotowawczego.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał roszczenia powodów za bezzasadne, o czym orzekł, jak w pkt 1 wyroku.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., według którego strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Zatem co do zasady decydujące znaczenie dla obowiązku zwrotu kosztów procesu ma wynik postępowania. Zgodnie z art. 99 k.p.c. stronom reprezentowanym przez radcę prawnego lub rzecznika patentowego oraz Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa zwraca się koszty w wysokości należnej według przepisów o wynagrodzeniu adwokata. Zasądzona kwota 7.200 złotych wynika z § 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu z dnia 28 września 2002 r. (tekst jednolity z dnia 25 lutego 2013 r. Dz. U. 2013, poz. 461).

Mając na uwadze powyższe, Sąd orzekł, jak w pkt 2 wyroku.